

ПУБЛИЧНА ВЕРСИЯ НА ДОКЛАД ЗА КОНСТАТАЦИИ

в изпълнение на договор за възлагане на обществена поръчка № 03-08-66/14.08.2013 г. с
предмет: „Проверка на системата за определяне на разходите на „Българска
телекомуникационна компания“ АД за 2011 финансова година”

Настоящият доклад представя резултатите от извършените договорени процедури по отношение на „Проверка на системата за определяне на разходите на „Българска телекомуникационна компания“ АД за 2011 финансова година”. Настоящият доклад включва обобщение на извършените договорени процедури, както и препоръки, свързани с изпълнението на договорените процедури.

Настоящият публичен доклад е изготвен от Консорциум „Делойт за проверка на Системата за определяне на разходите на БТК АД за 2011 г.“ („Одителя“) в изпълнение на договор за възлагане на обществена поръчка № 03-08-66/14.08.2013 г. („Договора“) във връзка с проверка за прилагането на системата за определяне на разходите, съгласно чл. 172, ал. 2 от Закона за електронните съобщения.

В настоящия доклад са описани резултатите, оценките и заключенията на Одителя от извършените договорени процедури, съгласно изискванията на Договора:

1. Потвърждаване верността на документите и на всяка друга информация, представляващи входни за прилагане на Системата за определяне на разходите („Системата“) данни.
2. Проверка на правилността на отнасяне на разходите от разходните сметки във финансовото счетоводство към съответните разходни сметки на Системата.
3. Проверка на верността и съответствието между разходите от Системата и разходите от Главната книга, групирани като разходи за амортизация, разходи за персонал и разходи за външни услуги, както и на съответствието между сумите от одитираните неконсолидирани финансови отчети и използваните други източници на счетоводни данни на предприятието с резултатите от регулаторните отчети на „Българска телекомуникационна компания“ АД („БТК“).
4. Проверка на групирането и класифицирането на разходите по разходните категории, според причината, която ги е породила, като за БТК това са:
 - а) мрежовите елементи, посредством групите дълготрайни активи;
 - б) дейностите, извършвани от различните звена в рамките на компанията;
 - в) услугите, които директно причиняват даден разход.

5. Проверка за спазване на основните принципи, на които е базирана Системата и на методологията на пълно разпределение на разходите върху единица услуга (Fully Allocated Costs – FAC) и стандарт за оценяване на разходите по настоящата стойност (Current Cost Accounting – CCA) във връзка с извършените чрез Системата изчисления
6. Проверка за съответствие между използваните от БТК списъци, съдържащи услуги, разходни сметки, видове звена, групи дълготрайни активи (ДА), мрежови елементи, дейности, бази за разпределяне на разходите (драйвъри), на техните стойности, технически разходни центрове, както и на приложенията към Системата и одобрените с решение No. 158 от 28.02.2008 г. на КРС списъци и приложения към нея.
7. Проверка за съответствие между дълготрайните активи (ДА) от финансовото счетоводство, заведени в регистъра на ДА и на списъка на ДА, включени в Системата, с акцент върху това съответствие в случаите на отписване на ДА.
8. Анализ на системите за контрол, въведени от БТК, с оглед управление и контрол на счетоводните записи на дълготрайните активи, за да се оцени правилното им отразяване в Системата.
9. Проверка на правилността при прилагане на критериите и методите за групиране на активите според предназначението им и за правилността на оценяване на ДА по настоящата стойност. Проверка за наличие на съответствие между ДА и мрежовите елементи, предмет на Системата.
10. Проверка и потвърждение на стойността на амортизационните отчисления за дълготрайните активи и съответствието им със стойността на разходите за мрежови елементи, както и на правилното прилагане на амортизационните норми, одобрени от КРС.
11. Проверка на извършеното разпределяне на разходите между елементите на Системата за всеки етап и стъпка на разпределяне на разходите, според описанието на Системата и Приложение 2 към нея.
12. При извършване на проверката за отнасяне на разходите на различните етапи следва да се провери спазването на причинно-следствените връзки по отношение на разходите и тяхното разпределение по т.нар. метод на разпределение „Activity Based Costing – ABC”, според който разходите се разпределят според дейността, която ги е причинила.
13. Проверка на използваните бази за разпределяне на разходите (драйвъри) и на техните стойности.
14. Идентификация и детайлна проверка на разходите и обема на услугите, предизвикани от мрежовите елементи на Системата и от прилагането на таблиците за маршрутизация.
15. Проверка за наличие и оценка за верността на детайлните калкулации за всяка от избраните услуги, включени в списъка с услуги (Приложение 1 към Системата), както и за обосноваването за включване на всеки елемент от съответната детайлна калкулация при формирането на разходите на единица от съответната услуга.
16. Проверка и потвърждение верността на определената стойност на зетия капитал и разпределянето му между елементите на Системата.

Отговорност на одитора

Ангажиментът на Одитора е извършен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 – Ангажимент за извършване на договорени процедури относно финансова информация. При изпълнение на ангажимента са спазени и изискванията на Етичния кодекс на професионалните счетоводители, издаден от Международната федерация на счетоводителите, включително изискването за непристрастност.

Задължението на Одитора е свързано с представянето на предварително съгласуваните процедури, съгласно договора за възлагане на обществена поръчка и приложенията към него. В ангажимента по Договора Одиторът няма отговорност целенасочено да разкрива случаи на измама или грешки, на отклонения, както и незаконни действия.

Извършените от Одитора процедури не представлява одит или преглед, съгласно изискванията на Международните одиторски стандарти или Международните стандарти за ангажименти за преглед и следователно в Доклада Одитора не изразява степен на сигурност.

Констатации

I. По отношение на т.1 от договорените процедури:

На база на извършените процедури Одиторът не откри доказателства за използване на неверни входни данни, документи и друга информация, относими за прилагане на Системата.

II. По отношение на т.2 от договорените процедури:

На база на извършените процедури Одиторът не откри несъответствие между сметките, заложи като елементи на Системата и тези от финансово счетоводния софтуер.

III. По отношение на т.3 от договорените процедури:

На база на извършените процедури Одиторът не откри несъответствия, които да са в разрез с Публичното описание на системата за определяне на разходите по елементи.

IV. По отношение на т.4 от договорените процедури:

На база на извършените процедури Одиторът не установи различия с „Публичното описание на системата за определяне на разходите по елементи, раздел 2.6 Структура на Системата – точка 0028.

V. По отношение на т.5 от договорените процедури:

На база на извършените процедури Одиторът не установи, че Системата не действа на принципа за пълно разпределение на разходите върху единица услуга (Fully Allocated Costing – FAC) при спазване на принципа на настоящата стойност (Current Cost Accounting – CCA).

VI. По отношение на т.6 от договорените процедури:

На база на извършените процедури Одиторът установи, че се използват нови пера по елементите на Системата, във връзка с пускането на нови услуги от БТК. Тези нови пера не засягат методите на разпределение, съответно не представляват промени в Системата съгласно т. 007 от Публичното описание на системата за определяне на разходите по елементи.

VII. По отношение на т.7 от договорените процедури:

На база на извършените процедури Одиторът установи активи, включени в регистъра на дълготрайните активи, които не са пренесени в Системата. За тези активи, бе дадено обяснение от страна на БТК, че са активи придобити в края на 2011 година, отнасящи се към услуги, които все още не са пускани в мрежата на БТК и не са добавени в Системата, тъй като все още не са въведени в експлоатация.

VIII. По отношение на т.8 от договорените процедури:

На база на извършените процедури Одиторът не установи неефективни контроли върху счетоводните записи на дълготрайни активи, които биха могли да доведат до неправилното им отразяване в Системата.

IX. По отношение на т.9 от договорените процедури:

На база на извършените процедури Одиторът не установи несъответствие между дълготрайните активи и мрежовите елементи, които ги формират. При формиране на пълната себестойност на услугите разходите се разпределят съобразно дейността, която ги е причинила, спазвайки принципа за Activity Based Costing – ABC.

X. По отношение на т.10 от договорените процедури:

На база на извършените процедури Одиторът не откри отклонения между амортизационните норми, използвани в Системата, и одобрените от КРС амортизационни норми, заложи при изчислението на разхода за амортизации в Системата. На база на извършените процедури Одиторът не установи грешно изчислени амортизационни отчисления в Системата. На база на извършените процедури Одиторът констатира, че за групи активи, БТК е използвало амортизационни норми съобразно счетоводната политика на БТК.

XI. По отношение на т.11 от договорените процедури:

На база на извършените процедури за избрани услуги, Одиторът не установи разлики с предварително зададената в Приложение 2 към Системата последователност, нито с описаната в раздел 2.6 от публичното описание на системата структурна схема относно процеса на разпределение на разходите между елементите на Системата.

XII. По отношение на т.12 от договорените процедури:

На база на извършените процедури за избрани услуги, Одиторът не установи противоречие с причинно- следствените връзки, регламентирани с метода на разпределение Activity Based Costing – ABC.

XIII. По отношение на т.13 от договорените процедури:

На база на извършените процедури за избрани услуги Одиторът не идентифицира методи и бази, противоречащи на принципите на Системата за определяне на разходите.

XIV. По отношение на т.14 от договорените процедури:

На база на извършените процедури за избрани услуги Одиторът не идентифицира използване на методи за разпределение на елементите, които да противоречат на принципите на Системата. В допълнение, Одитора не установи подаване на неверни или противоречиви стойности на обема на услугите, както и на базите за разпределение по отношение на техническата информация предоставена от специалистите, занимаващи се с управлението на мрежата, включително и таблиците за маршрутизация.

XV. По отношение на т.15 от договорените процедури:

За избрани услуги, извършени през 2011 година, Одиторът провери калкулациите за включващите се в тях елементи от Системата при формирането на себестойността на единица от съответната услуга. На база на извършените процедури Одиторът не откри елементи, изкривяващи резултатите.

XVI. По отношение на т.16 от договорените процедури:

На база на извършените процедури Одиторът установи, че изчислената стойност на заетия капитал се изчислява по определената от Системата методология. В допълнение, Одиторът не установи доказателства за грешно разпределяне на зетия капитал.

Оценки и заключения

- Заключение относно верността на входните данни, на документите и на всяка друга информация, относима към извършените разпределения на приходите, разходите, активите и пасивите към отделните елементи на Системата до ниво приход/разход на единица услуга.
На база на предоставените документи и справки и въз основа на изпълнените процедури Одиторът не откри доказателства за използване на неверни входни данни, документи и друга информация, относима към извършените разпределения за целите на Системата.
- Заключение за спазване на основните принципи, на които е базирана Системата.
Въз основа на извършените процедури Одиторът не установи неспазване на основните принципи, на които е базирана Системата.
- Оценка за правилността на прилагането на одобрената Система.
Въз основа на извършените процедури Одиторът не установи неправилно прилагане на одобрената Система.
- Оценка на достоверността на резултатите (приходи, разходи и обеми) за всяка от услугите, предмет на Системата.
Въз основа на извършените процедури Одиторът не установи представяне на недостоверни резултати (приходи, разходи и обеми).
- Оценка на достоверността на разходите за услугите, предмет на Системата, по икономически елементи (оперативни, капиталови и общи разходи) и съобразно разпределението им в Системата.
Въз основа на извършените процедури Одиторът не установи недостоверни разходи за услугите, предмет на Системата.
- Оценка и заключения за всяка от дейностите, посочени по-горе и извършени в процеса на проверката, както и за формираните разходи за предоставяне на услуги от обхвата на универсалната услуга.

Оценка и заключения за всяка от дейностите са представени в раздел Констатации по-горе.

- Констатирани различия, установено наличие на завишени и/или дублирани разходи, прехвърляне на разходи между фиксираната и мобилната мрежа на предприятието и конкретно в случаите на използване на едни и същи елементи на фиксираната и на мобилната мрежа на предприятието за предоставяне на електронно съобщителни услуги, наличие на антиконкурентно крос-субсидиране или предоставяне на услуги, приходите от единицата, от които са под нивото на разходите.

Въз основа на извършените процедури Одиторът не установи наличие на завишени и/или дублирани разходи и прехвърляне на разходи между фиксираната и мобилната мрежа на БТК. Входните данни за Системата съответстват на изходните данни, а при разпределението на разходите се спазва последователност и натрупаните във всеки елемент разходи се разделят в зависимост от регламентираните от базите за разпределение отношения.

Поради липсата на формален регламент за идентифициране на крос-субсидиране през отчетния период и във връзка с наложените на БТК ценови ограничения и задължения за предоставяне на универсална услуга, ограничаващи свободното определяне на крайните цени на пазарите на едро и дребно, Одиторът счита, че въз основа на извършените процедури, не може да бъде установено наличието на антиконкурентно крос-субсидиране.

Други (във връзка с препоръки и предложения за подобрения на Системата):

- Във връзка с идентифициране на трансферни разходи и за избягване на възможностите за прехвърляне на разходи между фиксираната и мобилната мрежа на предприятието, и за крос-субсидиране между услугите, Одиторът препоръчва:
 - Да бъдат разработени конкретни правила и уредба относно идентифицирането на трансферните разходи, както и мерки, които предприятието следва да предприеме по отношение на адресиране на възможността за крос-субсидиране между услугите и прехвърлянето на разходи между фиксираната и мобилната му мрежа. Тази уредба следва да предвижда и средствата за контрол върху предприятието.
- Не установихме нужда от допълнително разделяне на разходите за предоставяне на електронно съобщителни мрежи и/или услуги чрез фиксираната мрежа, на разходите за предоставяне на електронно съобщителни мрежи и/или услуги чрез мобилната мрежа и за предоставяне на услуги, различни от предоставянето на електронно съобщителни мрежи и/или услуги.
- Не намираме за нужно изменение на елементите на системата и таблиците за маршрутизация. Ние смятаме, че определените драйвъри и формираните чрез тях стойности са в съответствие със Системата.
- Два пъти годишно преизчисляване на настоящата стойност на активите е напълно в съответствие със Системата. БТК осредняват полезния живот както и настоящата стойност на активите в групите ДА, чрез което не изкривяват отчисленията за амортизация за периода.
- На база на извършените от нас процедури не намираме за нужна промяна в стандарта за оценка на разходите и преминаване към стандарт за дългосрочни допълнителни разходи.